

Trygghet i Tynnered

*En kvalitativ studie om den upplevda tryggheten i Tynnered
och inställning till säkerhetsåtgärder*

Malin Håkansson

Göteborgs Universitet, Institutionen för Globala Studier

Examensarbete för kandidatexamen i Globala studier/Bachelor thesis in Global Studies

Vårterminen 2018

Handledare: Per Zachrisson

Abstract

“Trygghet i Tynnered” (Safety in Tynnered) is a qualitative study researching the how residents and professionals interprets the concepts of safety and security as well as their attitudes towards implemented, planned and suggested security measures. The research is conducted as a bachelor thesis for Global Studies at Gothenburg University.

The purpose and timing of this study is based on the increasing focus on social sustainability, segregation and gang related crime on local and national level. The ambition is to stimulate the conversation about safety and security.

The research was conducted through ten semi-structured deep interviews with three categories; people who only reside in the area, people who reside and work in the area and people who only work in the area.

Tynnered is a residential area in west Gothenburg, Sweden and it is considered one of the most segregated areas in the city, where gang related crime has risen and escalated prominently. Since the spring 2017, Tynnered is classified as particularly exposed area which is a categorization made by the police and is used as a reference in planning resources and strategies.

The theoretic framework used in this study is based on social sustainability, theoretic definition of safety and positive and negative security and surveillance theory.

Main findings of the study includes that participants interpret safety as being able to move freely without concerns while security is interpreted as the physical attributes and strategic efforts made to prevent crime. Participants attitude towards the implemented security measure of increased police presence is positive while they are split in their attitudes towards the planned measure of camera surveillance. All participants feels that the suggested measure, military presence, would have a negative effect on the safety in Tynnered.

Key words; Safety, Security, Surveillance

Stort tack till alla de som stöttat mig under studietiden och den intensiva uppsatsperioden, speciellt min far för språkligt stöd och till Elin och Bea som outtröttligt bollat tankar och idéer.

Särskild tacksamhet riktas till handledare Per Zachrisson för gediget handledarskap, ovärderlig input och intressanta samtal.

Innehållsförteckning

1	Introduktion	s 5
1.2	Bakgrund.....	s 6
1.3	Syfte & Problemformulering.....	s 8
1.4	Frågeställning och Avgränsning.....	s 9
2	Teoretiskt ramverk	s 10
2.2	Tidigare forskning.....	s 10
2.3	Centrala teorier och begrepp.....	s 12
3	Metod	s 19
3.2	Val av metod.....	s 19
3.3	Urval.....	s 21
3.4	Validitet och Reliabilitet.....	s 22
3.5	Etiska överväganden.....	s 23
4	Reslutat och Analys	s 24
5	Sammanfattande diskussion och Slutsatser	s 35
6	Rekommendationer till fortsatt forskning	s 39
7	Källförteckning	s 40
	Appendix 1	s 43
	Appendix 2	s 44

1. Introduktion

Jag sitter på 7:ans spårvagn och tittar ut genom fönstret, på väg till ytterligare en intervju. Det regnar i vanlig göteborgsk anda. I hörlurarna spelas Håkan Hellström. Han sjunger om Tynnered. Han sjunger att de som kommer därifrån inte tror att de kan bli något, att det finns en första plats som inte går att nå. Jag kliver av vid Brilljantgatan och möter fyra unga killar vid en återvinningsstation. Jag ler och hälsar, de hälsar artigt tillbaka. Jag undrar om det är sant som Håkan säger, jag undrar vad ungdomarna tänker om sin framtid.

Tanken på denna studie föddes i samband med, vad jag anser vara, ett bristfälligt politiskt och medialt ansvarstagande. Den 17:e Januari 2018 direktsändes en riksdagsdebatt där Jimmie Åkesson ”förklarar krig mot gängkriminaliteten” och statsminister Stefan Löfvén ”motsätter sig inte militära insatser i förorter” (Sveriges Television, 2018). Det är svårt att argumentera mot att media porträtterar en orättvis bild av förorter, när politikerna driver samma diskurs och till viss mån cementerar de medialt valda orden.

Göteborg rankas som en av Europas mest segregerade städer (Brorström, 2015, s50), en av de mest segregerade kommunerna i Sverige (Löwendal, 2013, 14 november). I Göteborg anses Västra Göteborg vara en av de mest segregerade stadsdelarna (Higson, 2016, 16 juli). Vissa tittar på Västra Göteborg och ser inte problematiken då Tynnered är omgivet av välbeställda områden vilket påverkar statistiken om en inte läser mellan siffrorna. Medelvärdet som redovisas reflekterar inte klyftorna inom området. Andra ser problematiken men kliar sig i huvudet. Det är nämligen så att ett vanligt förslag till att motverka segregation är varierade boendeformer, men i Tynnered, segregerade Tynnered, finns en relativt hög variation på både storlek, kostnad och upplåtelseform. I boken *Can cities be sustainable?* diskuteras just denna fråga. Där beskrivs hur policies om bostad och infrastruktur på lokal och nationell nivå kan skapa integration (Mastny, 2016, s319). Dock nämner författarna en aspekt som är nödvändig för att samhällsutvecklingen inom en stad ska vara framgångsrik, nämligen att jobba aktivt med attityder och bemötande av rädsla (Ibid. s317). Kanske är det här insatserna i Tynnered fallerar.

Den socioekonomiska polariseringen växer sig större. Kriminaliteten ökar. Våldet eskalerar. Gängen gör skamlöst sin närvaro känd. Vad händer med den upplevda tryggheten i ett område som är ens hem men som i media präglas av mörka skildringar? Hur påverkas den upplevda tryggheten när polisens närvaro är en naturlig del av vardagen och övervakningskameror planeras?

Ambitionen med detta arbete är att undersöka de personliga upplevelserna hos individer som bor och är verksamma i det omtalade området samt att på så sätt bidra till samtalet om trygghet- och säkerhetsåtgärder med mänskliga insikter.

1.2 Bakgrund

Dessa insikter är avgörande för att förstå utvecklingen i ett så komplext område som Tynnered.

Förutom den tidigare nämnda, delvis förvillande statistiken finns det ytterligare en bidragande faktor till varför det varit svårt att finna användbart underlag om Tynnered i egenskap av klassificeringen ”särskilt utsatt område”. Området klassades som ”särskilt utsatt” för cirka ett år sedan, under våren 2017, och klassificeringen kom något senare än för resterande områden i Göteborg (Sistek, 2017, 5 juli). Därmed har mycket material och underlag kring särskilt utsatta områden skapats där Tynnered inte är med.

Tynnered tillhör stadsdelen Västra Göteborg, en stadsdel som skapades i och med sammanslagningen av Tynnered, Södra skärgården och Älvsborg. Stadsdelen består efter sammanslagningen av primärområdena Fiskebäck, Långedrag, Hagen, Grimmered, Styrso, Bratthammar, Guldringen, Skattegården, Ängås, Önnered, Grevegården, Näset och Kannebäck (Göteborgs stad, u.å.). Det är Bratthammar, Grevegården, Guldringen, Kannebäck och Skattegården som tillsammans formar Tynnered (Ibid.). Det är dock Grevegården och Opaltorget som enligt polisen räknas som särskilt utsatt (Polismyndigheten, 2017).

De senaste åren har kriminaliteten ökat i Tynnered och vi får läsa i Göteborgs-Posten om allt från skjutningar och droggömmor till skarpa vapen. Kriminella aktioner blir allt mer synliga och därmed föds också en tystnadskultur och riskerna för att tredje part kommer till skada växer. I april 2011 brändes bilar i centrala Tynnered, en händelse som enligt vissa var startskottet för den eskalerande kriminaliteten. Sedan dess har det varit flertalet bilbränder med mest uppmärksammade fall under 2015 och 2017. Stigendahl menar att bilbränder representerar uttryck för det allvarligaste stadiet av segregationens konsekvenser (Magnusson & Nilsson, 2014, s217).

Även polisens arbete har varierat i former under åren. Det är främst tre vändpunkter som är av vikt för att förstå utvecklingen. År 2009 tas beslut om att polisstationen i Frölunda, som ligger intill Tynnered ska stängas ner som besparingsåtgärd och polisens utgångspunkt blir istället

Mölnådal, en grannkommun till Göteborg (Nyman, 2009, 16 maj). Detta förlänger uttryckningstiden markant. Sju år senare, 2016, avslutas insatsen som kallas ”ungdomspoliser”, poliser som riktar sig särskilt till ungdomsbrottslighet samt att förebygga att barn och ungdomar väljer den banan (Arvidsson, 2016, 15 februari). I samband med att Tynnered hamnar på listan som särskilt utsatt område tillkommer så kallade områdespoliser, de är specifikt patrullerande i och runt Tynnered till vardags, jobbar främst med att vara synliga, närvarande och tillgängliga samt medverkar i samverkansgrupper för informationsutbyte. Områdespoliser ansvarar för den fysiska, vardagliga närvaron och har speciell utbildning och särskild kompetens. I enlighet med nationell bestämmelse skall det finnas minst en områdespolis per 5000 invånare. (Göteborgs stad & Polismyndigheten, 2017).

Kameraövervakning är en redan påbörjad metod i Biskopsgården sedan 2010 och januari, 2018 i Bergsjön och Hjällbo i Göteborg. I Biskopsgården handlar det om en ansökan från ett fastighetsbolag efter önskemål från boende i området. Kameraövervakning är enligt Polismyndigheten ett kompletterande verktyg för trygghetsarbetet (Polismyndigheten, 2018). Kamerainstallation i Tynnered finner sig i slutskedet av planeringen och kommer inom kort att implementeras. Det är 23 punkter runt om i området. Dessa punkter har tagits fram i samråd med boende genom workshops och trygghetsvandringar där de har fått peka ut ”otrygga platser”. I samband med detta har liknande punkter använts som referenspunkter för Park och Natur på Göteborgs stad att jobba med förbättrad belysning och nedklippning av skymmande buskage.

Samtidigt finns en annan tillvaro i Tynnered som vi inte läser lika mycket om. Den tillvaro som är vardag för de cirka 27 000 människor som bor där. I juli, 2017, uttrycker ungdomar från Tynnered missnöje mot de fördomar om Tynnered som reproduceras i media. De vädjar till politiker att ta den kriminella problematiken på allvar men utan att glömma bort det fina och fantastiska med området och den potential som ungdomarna har (Granath, 2017, 5 juli).

Göteborg tycks ha fallit i en identitetskris, något som berörs både av Hans Abrahamsson i antologin *Vart är du påväg, älskade stad?* (2014) och av Gabriella Sandstig i avhandlingen *Otrygghetens landskap* (2010). Tillsammans med att stadens profil har vacklat under flera decennier skapar också samtalets natur om stadsdelar och bostadsområden en bild av att det finns städer inom staden. Att denna studie handlar om ett specifikt område skall inte tolkas som en reproducering av denna vanföreställning utan snarare påvisa hur strukturer av ekonomisk polarisering, segregering, maktbalanser och trygghetsfrågor skapas i liknande orsakssamband på samtliga nivåer från bostadsområde till nationell, regional och global nivå (Mastny, 2016)

Det är därför avgörande för **hållbar stadsutveckling** att kombinera fallstudier med bredare stadsperspektiv och därifrån till nationell och global nivå.

1.3 Syfte och problemformulering

Syftet med studien är att nyansera samtalet om trygghet- och säkerhetsåtgärder. Jag vill hävda att studien har en samtidsrelevans med det nuvarande politiska klimatet i åtanke. Retoriken hårdnar, kanske på grund av att det är valår men också för att landets växande problematik med segregation inte går att förneka längre. I min åsikt har social hållbarhet inte varit lika närvarande i politiska samtal om utveckling utan har istället lyfts fram genom civilsamhället, berörda aktörer och akademien. På senare år har dock problemen växt och politiker börjar tafatt prata om eventuella lösningar. Som ovan nämnts har militär närvaro i förorter kommit på tal i riksdagsdebatter.

Studien är dessutom av personlig relevans då jag har en förhoppning om att i framtiden forska om hållbar stadsutveckling, karaktärisering och områdesidentitet samt socialt kapital. Denna studie kan därför ses som en pilotstudie och underlag för fortsatt forskning.

Det pågår också liknande forskning fast med större omfattning i andra stadsdelar, till exempel Biskopsgården. En ambition är därför att med denna uppsats kunna inspirera andra, större aktörer att djupdyka även i Tynnered och Västra Göteborg. I Tynnered pågår idag flera insatser som rör trygghet och säkerhet, både kommunala och civilt organiserade. De insatser som berörs i denna studie klassas som så kallat ”negativ säkerhet”, alltså till exempel övervakning. I och med att området står inför någon form av omställning när det gäller säkerhet är det med största allvar som jag menar att den akademiska sektorn bör vara inblandad i implementeringen av åtgärder och utvecklingen i området.

Då den sociala dimensionen av hållbarhet börjar tas på större allvar och och några av de största utmaningar vi står inför som samhälle grundas i just det sociala, är det avgörande att ansträngningar görs för att hitta en gemensam terminologi som avstamp i ett inkluderande samtal. Jag har valt att undersöka både trygghet och säkerhet då det är viktigt att förstå hur dessa begrepp tolkas av gemene man, annars kommer samtalet aldrig bli hållbart. Segregationens konsekvenser blir allt tydligare världen över och Sverige är inget undantag. Trots att orsakssambanden nästan intill står skrivet svart på vitt, tycks det ännu inte vara allmänt vedertaget att segregation och ojämlika samhällsstrukturer står i direkt relation till varandra och

hållbar samhällsutveckling kan inte uppnås på någon nivå så länge vi fokuserar på konsekvenserna istället för de bakomliggande problemen och strukturerna.

Med ovanstående syfte undersöker denna studie hur de boende och yrkesverksamma i området tolkar och upplever begreppen trygghet och säkerhet samt inställningar till specifika exempel på säkerhetsfrämjande åtgärder.

Detta är alltså en beskrivande studie av ett samhällsligt uppkommet ämne i kombination med en inomvetenskaplig lucka i och med kombinationen av trygghet-säkerhet-Tynnered.

1.4 Frågeställning och avgränsning

Valet av Tynnered som område kom på förfrågan från min praktikplats som önskar utveckla sin verksamhet med mer kunskap om just Tynnered. Fokus på upplevd trygghet och säkerhetsfrämjande insatser valdes i och med min personliga åsikt att ämnet får allt större utrymme i det politiska samtalet vilket gör det allt mer relevant att bedriva forskning kring den berörda individens upplevelse.

Jag har valt att utgå från följande tre forskningsfrågor;

- Hur tolkas begreppen trygghet och säkerhet av boenden och verksamma i Tynnered?
- Hur upplevs tryggheten och säkerheten (baserat på personlig tolkning) i Tynnered?
- Vilka uppfattningar har boenden och verksamma i Tynnered om påbörjade, planerade och föreslagna säkerhetsfrämjande åtgärder?

I frågeställningens tredje fråga nämns ”påbörjade, planerade och föreslagna” åtgärder. I följande studie har jag använt mig av tre specifika förslag på säkerhetsfrämjande åtgärder kopplade till Negativ säkerhet. Påbörjad insats är den ökade polisiära närvaron, planerad insats är kameraövervakning och föreslagna åtgärd är militär närvaro. Notera att förslaget om militär närvaro presenteras under kapitlet ”teoretiskt ramverk”.

2 Teoretiskt ramverk

2.2 Tidigare forskning

Det finns gedigna forskningsalster inom social hållbarhet och säkerhetsfrågor såväl som trygghet och bostadsområden, både från samhällsvetenskapligt och folkhälsovetenskapligt perspektiv. Liknande frågeställningar har också använts i stadsutvecklingsstudier och landskapsarkitektur. Det finns dessutom en handfull studier som kollar på just trygghetsfrågor i specifika bostadsområden. Däremot har jag inte hittat dylik forskning på just Tynnered. Däremot har Tynnered varit fokusområde för flertalet forskningsstudier inom vård och omsorg samt miljöhantering.

Nedan följer en kort presentation med ett urval av relevanta studier för mitt ämne;

Otrygghetens Landskap, Gabriella Sandstig –

Otrygghetens landskap är en doktorsavhandling skriven av Gabriella Sandstig. Det är ett omfattande, förklarande verk i form av en kartläggning av upplevda otrygghetskänslor. Fokus ligger på att analysera bakomliggande orsaker till exempel olika former av, och anledningar till rädslor. Även medias roll i skapandet av rädslor och otrygghetskänslor spelar en stor roll i Otrygghetens landskap. Göteborg används som studieobjekt och här återfinns dessutom en redovisning av den historiska utvecklingen av bilden av hot och risk sedan 1950-talet. Till skillnad från min studie har Sandstig en teoretisk grund i *otrygghet*. Viktigt att bära med sig från denna studie är, i min mening, *rädsloparadoxen*. Grovt förenklat kan detta beskrivas som hur erfarenheter och upplevelser påverkar våra rädslor. Det handlar om direkta händelser men även indirekta, bevittnade och/eller hörsägen (Sandstig, 2010).

Jag hade ej läst denna studie på förhand utan fann den under förarbetets gång. Den har varit väldigt behjälplig som referenspunkt för min studie.

Kunskap om och arbetssätt i rättvisa och socialt hållbara städer, KAIROS –

Mistra Urban Features är ett internationellt nätverk och samlingsplats kunskap och erfarenheter för hållbar stadsutveckling. KAIROS, Kunskap om och arbetssätt i rättvisa och socialt hållbara städer, är ett samverkansprojekt i Västra götalandregionen och en del av Mistra Urban Features. Denna slutrapport är en kunskapsöversikt om arbetssätt i rättvisa och socialt hållbara städer (Abrahamsson et al, 2016). Jag valde att använda mig av denna rapport då det var i denna

jag först läste om positiv och negativ säkerhet. Studien bidrar med ett övergripande helhetsperspektiv av centrala begrepp inom social hållbarhet.

Security by any other name: negative security, positive security, and a multi-actor security approach, Gunhild Hoogensen Gjørv –

Denna studie undersöker användandet av begreppet säkerhet i olika kontexter och samhällsnivåer. Författaren, Gunhild Hoogensen Gjørv, problematiserar tolkningar och värderingar av positiv och negativ säkerhet samt hur de kan appliceras i samhällsliga exempel. Hoogensen Gjørv söker även att bidra till det politiska samtalet genom terminologi. Huvudtesen som drivs genom studien är att dagens samtal begränsas av att negativ säkerhet används som utgångspunkt medan Hoogensen Gjørv med en rad andra forskare menar att positiv säkerhet bör få mer fokus och kan ses som förebyggande samhällsliga förändringar som bygger säkerhet ”nedanifrån”. En framträdande diskussion som förekommer i studien handlar om att när tolkningar av begreppet säkerhet breddas, bör så också vidden av vilka aktörer som jobbar med säkerhetsfrämjande åtgärder (Hoogensen Gjørv, 2012).

Sluten societetsborg eller trygg fristad? Karlsson & Korhonen –

Detta är en kvalitativ studie om den upplevda tryggheten i, och uppfattning av, området Eriksberg, Göteborg. Studien är genomförd inom media- och kommunikationsvetenskap på uppdrag av Fastighetsägarna Göteborg Första Regionen. Resultatet visar huvudsakligen att deltagande intervjupersoner finner att närmiljön påverkar den upplevda tryggheten med exempel som belysning och städade gator. Intervjupersonerna har också nämnt och problematiserat segregering och att Eriksberg inte är särskilt tillgängligt för varierande socioekonomiska grupper (Karlsson & Korhonen, 2008). Denna studie har varit relevant för uppbyggandet av referensramen för min studie då den fokuserar på bland annat trygghetsfrågor i ett specifikt bostadsområde i Göteborg.

The relative importance of institutional trust in countering feelings of unsafety in disadvantaged neighbourhoods, Monika Persson –

I denna avhandling, skriven av Monika Persson, undersöks ”*vikten av institutionell tillit vid motverkande av upplevd osäkerhet i utsatta områden*”. Det är en kvantitativ studie där resultatet från en enkätundersökning jämförts utifrån geografiska skillnader för att se huruvida den upplevda känslan av osäkerhet skiljer sig och påverkas av deltagarnas bostadsområde. Framförallt om det finns skillnader i den upplevda osäkerheten i utsatta och segregerade områden jämfört med den generella stadsbefolkningen. De huvudsakliga slutsatserna är att plats påverkar osäkerhetskänslor och institutionell tillit är extra viktiga i utsatta områden (Persson, 2013).

2.3 Centrala teorier och begrepp

I detta avsnitt presenteras utvalda teorier och begrepp som är centrala för förståelsen av utförande, resultat och analys.

Social hållbarhet –

Det råder inte konsensus kring vad social hållbarhet innebär men de centrala och oftast återkommande beståndsdelarna är; jämlikhet, jämställdhet, jämlika levnadsvillkor och folkhälsa, rättvis maktfördelning, resiliens och inkludering. Eftersom tolkningar av social hållbarhet varierar samt förändras föreslås det i rapporten ”*Kunskap om och arbetssätt i rättvisa och socialt hållbara städer*” (presenteras närmare under kapitlet ”tidigare forskning”) att tre värdegrunder bör ses som utgångspunkter för begreppet oavsett tolkning eller förändring; säkerhet, utveckling och rättvisa (Abrahamsson et al, 2016). Jag vill här också poängtera vikten av att hållbarhet ofta snävt beskrivs med stort fokus på framtida generationer och ofta glömmer bort den orättvisa resursfördelning som finns i dagsläget (Beetley & Wheeler, 2009, s158).

I antologin *Understanding the Social Dimension of Sustainability* (Dillard, Dujon & King, 2009) beskrivs flera perspektiv på social hållbarhet och hur förståelsen för begreppet har utvecklats. Redaktörerna menar att den sociala aspekten av hållbarhet har förbisetts och är underutvecklad i jämförelse med de ekologiska och ekonomiska perspektiven. De beskriver hur social hållbarhet fått mer uppmärksamhet sedan den börjat uppfattas som grunden till att uppnå global hållbarhet. Den mest kompletta definitionen är, enligt redaktörerna, formulerad av Harris och Goodwin: ”Ett socialt hållbart system måste uppnå rättvisa i resursfördelning och livsvillkor, tillräcklig tillgänglighet till tjänster och service av bland annat hälsa och utbildning, jämställdhet mellan könen och politisk ansvarighet och politiskt deltagande.” Redaktörer vill

dock poängtera att denna definitionen saknar en viktig beståndsdel och det är samhällets delaktighet och engagemang. De menar därmed att social hållbarhet ska förstås som både processer som genererar social hälsa och välmående nu och i framtiden samt sociala institutioner som möjliggör ekologisk och ekonomisk hållbarhet nu och i framtiden. (Dillard, Dujon & King, 2009).

Makt och Panopticon (Michel Foucault) –

Enligt Foucault är vi alla fångar i maktnätverk som skapas, reproduceras och formas om konstant i lokala kontexter och sammanhang. Han menar att vi disciplineras att bete oss ”som förväntat” utan att egentligen veta varför eller enligt vem genom så kallad internalisering (Börjesson och Rehn, 2009).

Eftersom övervakning är en av beståndsdelarna av denna studie är Foucaults maktanalys av Benthams panopticon en relevant del i diskussionen. Panopticon är en metafor för en fysisk byggnad i syfte att utöva makt genom upplevd övervakningen, det perfekta fängelset. Den ”fysiska” utformningen av den hypotetiska byggnaden är rund med celler i tårbitsformat längs den yttre kanten. I mitten finns en öppen yta med ett vaktorn som samtliga celler kan se. Vidare lyser starkt ljus ut från vaktornet in i cellerna så att de inte kan se om någon är där. Enligt Foucaults teori kommer fångarna alltså alltid bete sig som om de vore övervakade hela tiden eftersom de inte vet huruvida vakten är i tornet eller inte, men möjligheten är ständig (Börjesson och Rehn, 2009).

Foucault kallar den ett *”laboratory of power”*. Byggnaden är utformad för individualisering och isolering av de som befinner sig i den och på så sätt att de kan vara övervakade hela tiden men vet inte om, när eller av vem. Han beskriver det som att förvandla massan till en grupp av separata individer. Den övervakade ska alltså bli sedd men inte kunna se och given information men inte kunna kommunicera. (Haugaard, 2002, s195-203)

Enligt Foucault är vi alla fångar i panopticon och lever våra liv som om vi vore övervakade (Börjesson och Rehn, 2009).

Detta perspektiv på makt och övervakning är med i studien för att se om det går att analysera den planerade kameraövervakningen i förhållande till Foucaults tankar.

The Perlman principles (Janice E. Perlman) –

Janice E. Perlman menar att det finns en avgörande brist i den vanliga hållbara utvecklingsdefinitionen ”att möta dagens behov utan att kompromissa resurserna för kommande generationer” och det är att det inte erkänner ojämlikheten i resursfördelning och konsekvenser som existerar redan idag.

Perlmans principer är så kallade orsaksföljder som vanligtvis används för att förklara sambandet och utvecklingen av global hållbarhet och urban fattigdom. Denna orsaksföljd består av sju delar och kan appliceras även på säkerhet. En sammanfattning av stegen är;

1. Det kan ej finnas global hållbarhet utan lokal hållbarhet.
2. Förändring måste ske enligt cirkulärt tänkande, inte linjärt. Endast då kan vi vända negativa trender.
3. Urban ekologisk hållbarhet kan inte uppnås utan att häva urban fattigdom.
4. Lösningar på fattigdom och miljöförstöring är inte hållbara om de inte baseras på initiativ och innovation som kommer från gräsrotsnivå och lokala samhällen.
5. Det blir ingen effekt på macronivå utan att dela erfarenheter från vad som fungerar med lokala ledare vad som fungerar och adaptera dessa på högre nivå.
6. Systemet för incitament behöver förändras och förnyande av aktörer.
7. Det kan inte finnas en hållbar stad utan social rättvisa och politiskt deltagande samt ekonomisk vitalitet och ekologisk hållbarhet.

Perlman presenterar också vilka hinder som hon bedömer står i vägen för att uppfylla global hållbarhet och häva urban fattigdom. De är följande:

- Svag politisk styrning där politiken inte talar med, eller lyssnar på, de som bor i området i fråga.
- Våld och stigmatisering av området som påverkar möjligheterna till jämlika livsvillkor för de som bor i området.
- Att ekonomisk tillväxt och stadsutveckling sätts emot miljöfrågor och skapar en icke-innovativ diskurs.
- Brist på internationellt stöd, öronmärkta resurser för att fokusera på urban fattigdom.
- Kontraproduktiva incitament och rädsla för förändring.
- Otillräcklig data för bench marking.

Vidare redovisar Perlman vilka lösningar hon ser till ovanstående problem:

- Transparent politisk styrning där beslut grundas i dialog.
- Försäkra boende i området om jobb eller basinkomst.
- Utveckla innovativ infrastruktur för att bevara naturen.
- Förespråka smart användning av mark och integrerad samhällsutveckling.
- Förstärk social samhörighet och kulturell mångfald.

Slutligen skriver Perlman om tre fundamentala förändringar som krävs för att möjliggöra lösningarna och uppfylla principerna:

1. Se över och förändra strukturen för stöd till städer och urbana fattiga.
2. Skapa systematiska sätt för bench marking så att utveckling kan mätas enligt pålitliga och jämförbara indikatorer.
3. Människor i maktpositioner måste lyssna till de som är utsatta, särskilt unga och kvinnor.

(Beetley & Wheeler, 2009, s 197 – s 205)

Teorin som Perlman presenterar är viktig för denna studie eftersom den förespråkar dels föreningen av sociala och miljörelaterade frågor men främst också den globala och lokala interdependensen i liknande frågor. I studiens slutsats används Perlmans principer för att ge förslag på vad som kan göras specifikt i centrala Tynnered.

Centrala begrepp

De främst använda begreppen är trygghet och säkerhet. En del av studien är att undersöka hur intervjupersonerna tolkar och upplever dessa begrepp. De teoretiska definitionerna som jag har valt som utgångspunkt följer nedan. De har bland annat spelat stor roll i intervjuguidens frågeformulering, mer om det under kapitlet ”val av metod”.

Trygghet –

Begreppet *trygghet* kan betraktas som arbetets mittpunkt. Jag har använt mig av den definition av begreppet som presenteras i rapporten ”En guide till Trygghetsundersökningar”, skriven som en del av projektet ”Tryggare och Mänskligare Göteborg”, och innebär förkortat:

- En person upplever trygghet om en känner tillit till människorna i sin omgivning samt kan skydda sig om brott sker
- Avsaknad av rädsla, oro och risk

- Ekonomisk trygghet/Socialt kapital
- Livsvillkor - mötta behov som boende, sysselsättning, utbildning, hälsa, familj, fritid, umgänge och god uppväxt ökar upplevd trygghet
- Fullvärdigt medborgarskap och makt över sitt liv

(Tryggare och mänskligare Göteborg, 2008). Enligt ”Tryggare och mänskligare Göteborg” kan trygghet byggas upp (eller rivas ned) av sex beståndsdelar. Dessa är; tillit, säkerhet, trygghet, oro, rädsla och risk (Ibid.).

Säkerhet –

Även begreppet *säkerhet* är återkommande i denna studie. För att förtydliga har jag nedan delat upp begreppsdefinitionen utifrån de former som senare förekommer. Dessa är; säkerhet, positiv säkerhet och negativ säkerhet.

Det är ett brett begrepp som ofta används utifrån individuell tolkning och kan även brukas annorlunda beroende på epistemologi, till exempel mänsklig säkerhet (ofta kategoriserad som positiv säkerhet) och traditionell säkerhet (Ofta kategoriserad som negativ säkerhet). I denna studie utgår användandet från McSweeneys definition; ”*Freedom of fears*”. (Hoogensen Gjør, 2012).

Positiv säkerhet –

Positiv säkerhet tar hänsyn till både individ och kollektiv och fokuserar på upplevelsen av säkerhet. Ofta åtgärder från lokala aktörer eller icke-statliga. Icke våldsbejakande. Oftare förebyggande insatser (Hoogensen Gjør, 2012).

Negativ säkerhet –

Negativ säkerhet fokuserar på att identifiera hot, faror och fiender och åtgärda dem specifikt. Skapar inte nödvändigtvis en känsla av säkerhet utan snarare ett objektiva, kollektivt tillstånd. Åtgärder som kategoriseras inom negativ säkerhet är nästan uteslutande från statliga myndigheter. Kan innefatta våldsamma metoder. Ofta baserat på redan existerande problematik (Hoogensen Gjør, 2012).

Rädsloparadoxen –

Det är allmänt vedertaget att personer som tidigare utsatts för brott ofta har en större rädsla att uppleva både den formen av brott igen men även utsattheten oavsett brottsform. Rädsloparadoxen innebär att det är inte endast personliga erfarenheter som väcker rädslor utan

även faktorer som till exempel; att ha bevittnat ett brott, att anhöriga blivit utsatta för brott och att se, läsa, höra om begådda brott. (Sandstig, 2010).

Övriga begrepp

Särskilt utsatt område –

Klassificeringen ”*särskilt utsatt område*” är också ett återkommande ämne i studien. Detta är en gravare grad från ”riskområde” och ”utsatt område”. Den ordagranna definitionen är:

” Ett särskilt utsatt område kännetecknas av en social problematik och kriminell närvaro som lett till en utbredd obenägenhet att delta i rättsprocessen och svårigheter för polisen att fullgöra sitt uppdrag. Läget anses vara akut.”

Det är polisen som utifrån kartläggning avgör vilka områden som faller under denna kategori. Baserat på detta planeras sedan resurser och strategi.

(Polismyndigheten, 2017)

Kollektiv förmåga –

Kapaciteten att tillsammans som till exempel grannskap kunna hantera förekommandet av oväntade händelser och dess konsekvenser. (Polismyndigheten, 2017)

Sociala riskfaktorer –

Sociala riskfaktorer är en av flera indikatorer i bedömningen av klassificeringen för särskilt utsatta områden och tyder på högre chans för individen att begå kriminella handlingar. De förekommer vanligare i så kallade resurssvaga områden med lågt politiskt deltagande. Även låg kollektiv förmåga påverkar förekomsten av sociala riskfaktorer (Polismyndigheten, 2017).

Narkotikahandel –

I särskilt utsatta områden bedömer polisen att det är försäljningsnätverken som är den största problematiken. Speciellt på grund av att ungdomar rekryteras för att sköta distribution. De menar också att dessa ”handelsled” skapar en ond cirkel av missbruk och andra kriminella handlingar (Polismyndigheten, 2017).

Öppna skjutningar –

Polisen ser en förändring i hur gängkriminella skött dödsskjutningar. Tidigare har det främst skett i det dolda men på senaste åren samt främst i Stockholm, Göteborg och Malmö sker det alltmer på allmänna platser. Detta innebär högre risk för att icke inblandade kommer till skada (Polismyndigheten, 2017).

Boendesegregation –

Innebär, enligt Boverket, grovt förenklat att olika befolkningsgrupper bor åtskilda. Detta kan innefatta till exempel demografiska, socioekonomiska och/eller etniska variabler (Boverket, 2010). Boendesegregation uppstår på grund av bland annat illa planerad infrastruktur, bristfälligt tillgänglighet och låg förståelse för orsakssamband mellan boendesituation och andra väsentliga faktorer av folkhälsan.

Militär närvaro –

Militär närvaro är en del av denna studie på grund av dess inträde i det politiska samtalet. Det har omnämnts som ”inte första val, men inte omöjlig” åtgärd för att bekämpa gängkriminalitet i storstädernas förorter (Sveriges television, 2028). Enligt Försvarets hemsida har svensk militär ansvar och uppdrag inom Sverige men då i syfte att skydda mot externt hot eller stötta nödaktioner vid händelse av till exempel skogsbrand eller översvämning (Försvaret, u.å.). I denna kontext menas ”militär närvaro” dock som en tungt beväpnad övervakande och ingripande maktinstans.

3 Metod

3.2 Val av metod

Denna studie bör betraktas som en pilotstudie för framtida fördjupande studier. Jag har, som tidigare nämnt, ambitioner om att själv fortsätta bedriva forskning i Tynnered och då om karaktärisering av bostadsområden. Med tidsspannet och omfånget som står till förfogande för detta arbete har jag dock valt att begränsa frågeställningen och därmed också tillvägagångsätt, metod och intervjuantal.

Jag har utfört tio kvalitativa, semistrukturerade djupintervjuer. Samtliga intervjuer utfördes i person. Ambitionen var att ha en jämn fördelning mellan endast boende, boende och yrkesverksam samt endast yrkesverksam i området. Denna fördelning blev dock inte helt jämn då två boende avböjde deltagande i sista stund (detta problematiseras vidare under kapitlet ”urval”). Den slutgiltiga fördelningen ser ut som följande:

- Boende: 2
 - Från olika delar av Tynnered, benämns vidare som **B1** (boende1) och **B2** (boende2).
- Boende och yrkesverksam: 2
 - Bor och jobbar i närliggande områden av Tynnered, benämns vidare som **BY1** (boende och yrkesverksam1) och **BY2** (boende och yrkesverksam2).
- Yrkesverksam: 6
 - Sökte främst spridning på sektor. Två verksamma på två olika fastighetsbolag (**Y1** och **Y2**), en inom det polisiära med lång erfarenhet av arbete i Tynnered (**Y3**), en från stadsdelsförvaltningen (**Y4**), en verksam inom skolväsende (**Y5**), en fritidspolitiker (**Y6**).

Den främsta anledningen till att jag valde semistrukturerade intervjuer var att syftet med intervjuerna hade stort fokus på upplevelser. Jag ville lämna utrymme för att intervjupersonernas känslor kunde tas i hänsyn vid berättande av erfarenheter och händelser. Ytterligare argument för att jobba med semistrukturerat intervjuformat i denna studie är att det främjar intervjupersonernas medbestämmande av vilka upplevelser och erfarenheter som är av relevans.

Jag kategoriserar samtliga intervjupersoner som respondenter trots att några av dem är yrkesverksamma i roller som också berör trygghetsfrågor. Fokus ligger på individens egna erfarenheter och upplevelser. Dock utvecklades intervjun med Y3, alltså intervjupersonen

verksam inom det polisiära, till vissa svar som snarare liknar de av en informant. Jag har därför valt att analysera materialet av denna intervju två gånger. Första gången ur ett respondentperspektiv och endast sett till de svar som handlar om intervjupersonens egna upplevelser. Andra gången ur ett informantperspektiv och jag har då fokuserat på de svar som handlar om den politiska utveckling som berör poliser samt information om förändringar inom polisverksamheten.

Min främsta anledning till att välja denna metod och detta intervjuformat är relaterad till min egen position i studien i relation till deltagarna. Eftersom jag själv inte har en koppling till Tynnered eller erfarenhet av särskilt traumatiska och/eller våldsamma händelser ville jag lämna tolkningsföreträde kring upplevelser och erfarenheter till deltagarna. Jag hade därför en intervjuguide som utgångspunkt men lät deltagarna prata fritt utifrån hur de kände och tänkte i relation till mina frågor. Under intervjuernas utförande ställde jag dock flera följdfrågor. Intervjuguiden återfinns bifogad som ”Appendix 2”.

Frågorna i intervjuguiden är formulerade för att skapa en stomme i de semistrukturerade intervjuerna kopplat till mina tre forskningsfrågor. Frågorna är formulerade för öppna svar och med ett ordval som betonar intervjupersonens egna tolkningar, upplevelser och åsikter. Frågorna gällande påbörjade, planerade och föreslagna åtgärder har ett neutralt ordval för att inte påverka intervjupersonens svar. Intervjuguiden innehåller också avslutningsvis kontrollfrågor om huruvida intervjupersonen upplever de olika beståndsdelarna som teoretiskt ingår i trygghet (förklaras närmare under segmentet ”centrala teorier och begrepp”). Detta för att kunna jämföra vilka känslor de ofta upplever i området med deras svar och exempel i föregående frågor. Resultatet av dessa presenteras i en matris för enkel översikt.

Eftersom metodvalet främst handlar om synliggörande av respondenternas tolkningar och upplevelser. Efter respektive intervju skrevs en sammanfattning av vad som sagts. Dessa sammanfattningar har också fyllts på i samband med transkribering. För att kunna svara på forskningsfrågorna samt bemöta studiens syfte har frågorna analyserats i tre sjok: Frågorna rörande tolkningar av begrepp har jag sökt likheter och skillnader i respondenternas svar. Gällande frågor om deras upplevelser av trygghet och säkerhet i Tynnered har analysen främst handlat om synliggörande av deras exempel och resonemang, för att nyansera samtalet om trygghetsfrågor i Tynnered och för kontrollfrågorna om upplevda känslor i Tynnered har resultatet jämförts med respondentens svar på tidigare frågor och exempel de valt att lyfta.

Analysen av det insamlade materialet kan närmast jämföras med väsensmetoden (Esaiasson et al, 2017, s 283 – 284).

Ett annat metodval som hade kunnat vara relevant för ämnet är enkätundersökning. Jag valde dock bort denna metod av tre huvudsakliga anledningar. Dels vet jag att det utförts flera enkäter i området nyligen från olika aktörer samt att det pågår politisk dörrknackning och rekrytering, jag gjorde bedömningen att detta kan påverka svarsfrekvensen på min undersökning. Som ovan nämnt, ville jag inte heller begränsa deltagarnas möjlighet att dela med sig av vad de anser vara relevant för sammanhanget.

3.3 Urval

Inför valet av metod övervägdes för- och nackdelar med både slumpmässigt och medvetet urval av intervjupersoner. Med arbetets omfattning i åtanke valde jag att göra ett medvetet urval med riktlinjer kring att skapa en spridning i geografi, sektor och yrkesroll då det skulle spara tid i processen att söka intervjupersoner.

Jag söker inte efter representation från intervjupersonerna, fokus ligger på deras upplevelse av begreppen i fråga och därmed kommer jag inte dra generaliserande slutsatser om vad centrala Tynnereds befolkning tycker, tänker och känner. Däremot har jag gjort ett strategiskt urval med två infallsvinklar, variabelvärde och praktisk tillgänglighet (Esaiasson et al, 2017, s 102 + s155). I relation till variabelvärde har jag tagit hänsyn till geografisk spridning av de boende, sektorer för de yrkesverksamma och tidsmässig erfarenhet i Tynnered för samtliga intervjupersoner. Det praktiska urvalet har skett i och med att några kontakter har förmedlats genom min tidigare praktikplats. Detta problematiserar under kapitlet ”etiska överväganden”.

Det är också viktigt att poängtera att med ett bredare tidsspann hade jag önskat kunna lägga mer energi på att hitta intervjupersoner med större variation, speciellt till exempel personer som upplever social isolering eller har lågt socialt kapital. Med bredare tidsspann och möjlighet till än mer fördjupande studier hade jag dock sannolikt behålligt intervjumetoden samt kompletterat med enkäter.

Jag har i denna studie begränsat mig åldersmässigt och har inte intervjuat någon boende i Tynnered som är under 25 år. Detta beslut togs på grund av att jag inte ville riskera att reproducera någon form av upplevda fördomar mot området, internalisering eller påverka självtilliten. För att intervjua yngre boenden i området hade jag behövt mer tid för etiska problematiseringar och förberedelser av intervjuguide och urval.

3.4 Validitet och Reliabilitet

I detta kapitel undersöks den utförda forskningens interna och externa validitet samt reliabilitet, ett viktigt segment för att kunna hävda användbarhet i studiens slutsatser.

Intern validitet –

För en beskrivande studie som denna innebär intern validitet (också benämnt som resultatvaliditet) att studien bidrar med välgrundade slutsatser utifrån avgränsning, vald teoretisk bakgrund, insamlat material och att studien genomgående bemöter forskningsfrågorna (Esaiasson et al, 2017, s 58-59). Det är min bedömning att denna studie har stark kontinuitet genom samtliga beståndsdelar samt har en analys som är väl representerande av de material som använts. Därmed har studien ***hög intern validitet***.

Extern validitet –

Hög extern validitet representeras av möjligheten att generalisera operationaliseringen och tillvägagångsätt. Det innebär också att det finns en tydlig koppling mellan teoretiska begrepp, empiriska indikatorer och operationaliseringen. Slutligen och kanske främst innebär det att ovan nämnda faktorer ska kunna förflyttas mellan kontexter och nå samma resultat. Enkelt sett skall en annan forskare kunna applicera samma metod och teori och nå samma empiri och resultat (ibid, s 58-60). I fallet av denna studie bedömer jag att tillvägagångsättet kan upprepas med liknande eller samma resultat. Dock med viss reservation att bostadsområdet skulle behöva ha liknande problematik som de som beskrivs i Tynnered. Inställningsfrågor varierar sannolikt inom samtliga bostadsområden men jag anser att ungefär samma fördelning mellan inställningar skulle återfinnas om studien skulle replikeras. Studien har alltså ***relativt hög extern validitet***.

Reliabilitet –

Hög reliabilitet innebär frånvaron av systematiska fel under studiens förarbete, utförande och bearbetning. De viktigaste momenten för hög reliabilitet är insamling samt datahantering och analysmodell (ibid, s64-66). Tack vare gott förarbete, gedigna etiska övervägandet och strukturerad hantering av data har ***inga systematiska fel*** förekommit under arbetets gång.

3.5 Etiska överväganden

Jag har träffat ett fåtal av intervjupersonerna i egenskap av praktikant under våren 2018. Jag har dock ingen personlig relation till någon av intervjupersonerna. Jag väljer att inte beskriva min praktikplats vidare för att inte möjliggöra identifiering av intervjupersonerna. Noga överväganden gjordes innan kontakt med intervjufrågan togs. Det jag då främst övervägde var huruvida jag eller intervjupersonerna skulle påverkas av att vi träffats tidigare. Därför besvarade jag på förhand dessa två frågor;

- Skulle min hantering av resultat och analys påverkas?
- Skulle intervjupersonens svar kunna påverkas?

Om svaret var nej på båda frågorna togs kontakt om intervju.

Eftersom min tidigare praktikplats har influerat mitt val av bostadsområde har jag även vidtagit åtgärder för att inte tjänstemän på praktikplatsen ska kunna identifiera intervjupersonerna.

Jag har skrivit ut intervjuguide och ”checklista” för att undvika datoranvändning under intervjuerna. Helt enkelt för att förmedla en öppenhet som annars kan förhindras om en datorskärm står emellan. Jag ville inte heller riskera att intervjupersonerna upplever att jag antecknar något som de inte får se. Vid de tillfällen jag antecknade på papper under intervjuens gång har jag också berättat för intervjupersonen vad jag skrivit.

Inför intervjuerna förberedde jag även ett dokument med förtydligande punkter att gå igenom med varje intervjuperson innan vi startade intervjun samt efter avslut. Dokumentet finns bifogat i sin helhet (Appendix 1). Punkterna användes bland annat för att underlätta tydlig kommunikation om intervjuens syfte, hur materialet kommer att användas, fastställa anonymitetsform samt samtycke för ljudupptagning av intervjun. Detta för att uppnå så kallat *informerat samtycke*.

Med reservation för att intervjupersonerna medvetet eller omedvetet kan finna det obehagligt att diskutera situationer där de upplevt rädsla har jag inte brett om exempel på när, var eller hur de har upplevt rädsla utan endast *om*. Vissa intervjupersoner har själva exemplifierat sina upplevelser, jag har valt att inte ta med vissa av dessa exempel, alternativt omformulerat dem, för att det inte ska gå att identifiera intervjupersonerna.

Det var också en balans att finna i hur mycket information jag delade med mig av inför intervjun. Å ena sidan ville jag inte riskera att färga intervjupersonens svar, å andra sidan ville

jag också att de skulle känna sig bekväma att diskutera ämnet utan att känna ett behov av att försvara sitt område mot fördomar.

4 Resultat och analys

I följande kapitel presenteras resultat och analys simultant. De är fördelade i fyra segment baserat på svar till frågor med samma kategorisering; Trygghet, Säkerhet, Påbörjade insatser – polisnärvaro, Planerade insatser – kameraövervakning, Föreslagna insatser – militär närvaro, Resultatmatrix över trygghetsbegreppets beståndsdelar och Övriga kommentarer med hög relevans för studien.

Trygghet

I frågan om hur de tolkar begreppet trygghet nämner samtliga intervjupersoner att kunna röra sig fritt utan att vara rädd som en del av deras definition. Flera av dem använder lekande barn utan föräldraoro som exempel.

”Att man ska kunna gå till tvättstugan eller så utan att känna sig otrygg eller att barnen ska kunna leka ute och så.” - citat från Y2

Detta går alltså i linje med ”Freedom of fears” som presenteras under kapitlet ”teori”.

Y4 menar också att trygghet innebär att ha sina basbehov tillgodosedda så som boende, sysselsättning och hälsa. Hen pratar också om folkhälsoindikatorer och menar att trots alla de trygghetsfrämjande aktiviteter och samverkansgrupper som finns så påverkas de boendes förutsättningar till god hälsa av den höga kriminella nivån.

B1, B2, BY2 och Y2 understryker vikten av gemenskap i grannskapet och att det ökar deras trygghetskänsla att känna de som rör sig i området. B1 säger att det på grund av detta också ligger stort ansvar på de boende att tillsammans arbeta med trygghetskänslan genom att som vuxna röra sig mycket ute, prata med varandra och stötta varandra vid särskilda händelser. B1 säger vidare att ”visst, plattformar och mötesplatser kan erbjudas av aktörer” men att ansträngningen att dels gå dit men också att i vardagen runt bostaden ta ansvar.

B2, Y4, Y1, BY2 och Y2 gör också en distinktion mellan deras personliga trygghet och den kollektiva trygghetskänslan i bostadsområdet. Ett exempel på detta är att B2 och Y1 som menar att de ibland känner sig otrygga men att detta snarare är kopplat till dem som personer med mörkrädsla eller på grund av upplevelse av utsatthet på grund av sitt kön, inte området i sig. De menar alltså att den känslan finns med dem oavsett var de befinner sig i staden. Y2 å andra sidan menar att hen generellt är en väldigt trygg person och därför kanske inte uppfattar områden eller situationer som otrygga även om de objektivt sett är det.

Y2 påpekar också att hen tror att tolkningen av vad trygghet innebär förändras under livets gång i och med olika faser och ger som exempel att det i dagsläget för hen främst projiceras på hens barn medan hen förutspår att det i högre grad kommer handla om personlig trygghet i högre ålder. Detta anser jag ger legitimitet till tesen om att vi bör definiera vår utgångspunkt när vi diskuterar trygghet.

Angående intervjupersonernas upplevelse av trygghet i Tynnered svarar samtliga att de normalt sett känner sig trygga. B1, BY1, Y5 samt Y3 menar dock att detta kan variera beroende på situationer eller specifika händelser som skett i området. De flesta tar här också upp att det i området pratas mycket om hur tryggheten upplevs och B1 berättar att den märkbart svajar efter särskilt våldsamma händelser.

BY1 tycker att det är viktigt att också ta hänsyn till komplexiteten av trygghetskänslor för de som lever i social isolering som kan känna oro och rädsla i relation till kriminella handlingar men även har bakgrund som påverkat deras tilltro till poliser och att det därför är ytterst viktigt att ha civila aktörer som jobbar med trygghet. Hen tillägger också att i områden med hög social isolering kan förekomma högre ryktesspridning vilket kan påverka känslan av trygghet.

Samtliga intervjupersoner som är yrkesverksamma i Tynnered säger att samverkan stärker deras trygghetskänsla. Ett återkommande exempel var då samarbete mellan polismyndigheten och socialtjänsten.

B1 berättar:

”Efter skjutningen som skedde för ca två år sedan bestämde jag mig för att heja på varenda människa jag ser, det är min ansträngning för att skapa trygghet och få människor att känna sig sedda. Kanske kan det också göra att någon låter bli att utföra brott för att de har blivit sedda”. – citat B1

Jag finner detta citat väldigt intressant eftersom det representerar samma komplexitet som positiv och negativ säkerhet och hur ansträngningen kan tolkas olika beroende på situationen. Å ena sidan vill B1 alltså skapa trygghet genom gemenskap och hejar därför alltid på människorna hen träffar. Samtidigt utövar hen en form av övervakning i och med att det också finns en förhoppning att minska risken för brott.

Avslutningsvis tycks intervjupersonerna anse att trygghet är en känsla och en upplevelse inom och mellan personer.

Säkerhet

På frågan om hur intervjupersonern tolkar begreppet säkerhet säger samtliga att det är svårare att definiera än trygghet. Flera säger också att säkerhet är en del av trygghet och att hög säkerhet höjer trygghetskänslan. Dock verkar de alla skilja på dem genom att till skillnad från trygghet som en känsla, är säkerhet ett tillstånd som är mer statiskt och går inte lika mycket upp och ned som trygghet kan göra.

Y1, B1, Y5, Y6, BY1, BY2, Y2 och Y3 tolkar också säkerhet som fysiska attribut med exempel som säkerhetsdörrar, elektroniska porttelefoner och belysning. Y2 och Y3 nämner här också strategiska insatser som säkerhetshöjande. Y5 poängterar också:

”Allt som kan förebyggas i relation till säkerhet bör göras, det ska inte handla om resurser när vi pratar säkerhet.” – citat Y5

De menar att dessa säkerhetsåtgärder syftar till att minska brottsförekomsten genom att till exempel hindra obehöriga att röra sig i källarutrymmen och trapphus. I bemärkelsen att dessa åtgärder har uppkommit efter att ha identifierat en existerande, hotfull problematik kan de kategoriseras som negativ säkerhet.

B1 menar att hen upplever att säkerheten i Tynnered blir bättre och bättre. Både Y1 och Y2, som jobbar på fastighetsbolag, bekräftar att de just nu arbetar med att höja säkerheten på sina fastigheter utifrån samråd med sina hyresgäster. Y4 och Y3 berättar också om park- och naturavdelningen har ombetts att prioritera särskilt utsatta områden och där jobba med

förbättring av belysning och nedklippning av buskage. Y4 tillägger också att trafik är en säkerhetsfråga och bedömer trafikläget i Tynnered som säkert.

B2 menar att även det samhälleliga skydds nätet som en säkerhetsfråga och säger att tillit till att ha ett system som ”fångar upp en om något skulle hända” höjer hans säkerhet.

Påbörjade insatser – polisiär närvaro

Resultatet visar en övergripande positiv inställning till den ökade polisiära närvaron i Tynnered. Dock bortsett från BY1 som inte anser att hen har upplevt att närvaron ökat utan anser att det var en tydligare närvaro när polisstationen låg i Frölunda. BY1 menar vidare att det, i område, finns en låg tilltro till polisens effektivitet eftersom ”alla vet vilka som är kriminella men polisen kommer inte åt dem”. Hen menar att polisens närvaro upplevs något symbolisk. BY1 tycker också det är väldigt synd att ungdomspoliserna prioriterades bort.

Y5 berättar att polisens närvaro på skolan är väldigt uppskattad och att en majoritet av eleverna tycker det är spännande och positivt att de hälsar på ibland. Hen nämner också att det är väldigt positivt att ha vuxna på skolan med olika befattningar för att kunna bidra med olika former av stöd till elever och lärare. Att dessutom samverka med polisen gör att de kan utbyta information om vilka elever som redan är, eller löper risk att bli, involverad i kriminella kretsar.

Y3, yrkesverksam inom det polisiära, berättar att hen upplever övergripande gott bemötande från de boende hen möter i sitt arbete i Tynnered och att det möjligen är så att de som inte är positiva till polisen inte uttrycker det. Bland unga upplever hen en 50/50 uppdelning mellan positivt och negativt bemötande men att det sällan är särskilt allvarligt negativt. Hen berättar vidare att hen ibland upplever att deras närvaro kan ha en negativ effekt på boende eftersom det ibland kommer fram människor som är oroliga att de är där för att något allvarligt har hänt. Y3 har en förhoppning att med fortsatt hög och synlig närvaro i vardagen skall denna effekt försvinna. Hen hoppas också att ytterligare resurser skall komma för att ha fler områdespoliser i Tynnered. Hen upplevde att den fanns en mer spontan och naturlig närvaro i området då polisstationen låg i Frölunda.

Y1 och BY2 säger att de tidigare uppfattat Tynnered som ett bortglömt område men att den ökade polisiära närvaron har gjort att de inte känner sig bortglömda längre.

Planerade insatser – kameraövervakning

Intervjupersonerna visar mindre enhetlighet i inställningarna till kameraövervakning.

Vissa tycker det är helt och hållet en positiv åtgärd medan andra upplever det obehagligt att själv bli övervakad. Ett par intervjupersoner, bland annat B1, säger dock att även om deras personliga upplevelse av det skulle vara obehaglig kan de acceptera det eftersom det kan minska kriminaliteten.

Y5 är en av dem som är helt positiv till kameraövervakning och säger också att det viktigaste är att boenden är okej med det. Hen menar att om elever och lärare på skolan skulle önska kameraövervakning har hen en förhoppning om att ledningen skulle bemöta en sådan önskan.

Flera menar dock att de betvivlar kameraövervakningens effektivitet. B1 säger att de kriminella kommer kunna jobba runt kamerorna med maskering och dylikt. Flera andra säger också att det snarast handlar om en form av förskjutning av problemet, att den kriminella aktiviteten kommer fortsätta på annan plats. B2 påpekar att det kanske till och med skulle ha en negativ effekt på polisens arbete mot gängkriminalitet eftersom som det ser ut nu så vet alla vilka personer, vilka bilar och vilka portar som är berörda, den kunskapen kanske då försvinner.

”Jag tror inte problemet löser sig med kameror. Det känns skitobehagligt och jobbigt. Att någon ska kunna kolla vad man gör. Jag är inte alls med på det. Den aktivitet som finns kommer bara gömma sig mer och flytta på sig. Nu vet man åtminstone vilka och vilka portar och det kommer fortsätta hända någon annanstans.” – citat B2

Y4 säger att hen personligen tycker att kameraövervakning innebär något negativt för samhället samt väcker obehagskänslor för hen. Dock delar Y4 med sig av att boenden i en workshop varit positiva till kameror och att Y4 har respekt för detta och säger att deras åsikter måste prioriteras.

Y3 uttrycker också viss oro över att problemen skall förflyttas men påpekar också att det också kan finnas något positivt i det eftersom det minskar risken för att tredje part ska komma till skada. Hen menar också att det huvudsakligen kommer underlätta polisens arbete.

Med kameraövervakning i den form som den existerar i Biskopsgården, Hjällbo och Bergsjön samt planeras i Tynnered finns aspekten av att vara övervakad. Till skillnad från Foucaults makt- och övervakningsteori om panopticon saknas dock här ett viktigt element för att få den

”kuvande effekten” på kriminella handlingar. Nämligen att de som i dagsläget utför dessa handlingar kan röra sig fritt. Det går därför att ifrågasätta effektiviteten av kameraövervakning på specifika punkter utan kanske i såfall skulle behövas överallt. Däremot kan det, som Y3 nämner, vara en symbolisk åtgärd som höjer trygghetskänslan hos de boende samt minska risken för tredje part vilket relaterat till de resonemang som intervjupersonerna för om oro att vara på fel plats vid fel tillfälle. Kameraövervakning kan eventuellt också ha en positiv inverkan på trygghetskänslan hos de som har låg tillit till polisen eftersom även polisernas insats och beteende övervakas.

BY2 ifrågasätter effektiviteten av kameraövervakning som en förebyggande effekt, hen menar att hen inte tror att polisen övervakar så pass att de ser ett brott ske och rycker ut men att det däremot kan öka chanserna att ta fast brottsutövare i efterhand om brottet fastnat på kamera. Dock kan det vara möjligt att kameraövervakning ändå får effekt på brottsligheten i form disciplinering enligt Foucault, att kamerorna ska fungera som en fysisk påminnelse om att maktutövare har möjlighet att övervaka med olika medel som inte nödvändigtvis är synliga. Det kan också uppfattas som en mer disciplinerande form av övervakning än polisiär närvaro eftersom synligheten är ensidig och övervakningen därmed är ständig.

Föreslagna insatser – militär närvaro

Jag upplever att frågor om militär närvaro har bemötts av känslomässiga reaktioner från samtliga intervjupersoner. Det råder total konsensus mellan alla deltagare att militär närvaro endast skulle ha negativa effekter på trygghetskänslan såväl som på kriminella aktiviteter. BY1 menar att gängen kanske skulle reagera med ”revolt” om militär skulle sättas in i området.

Det finns främst tre återkommande invändningar till militär närvaro. Dessa är;

1. Militären ska ingripa i krigssituationer vilket inte är aktuellt inom Sverige idag, speciellt inte mot Sveriges befolkning.
2. Däremot kommer en stor del av befolkningen i området från krigsdrabbade hemland vilket snarare skulle skapa enorma otrygghetskänslor och kanske även väcka traumatiska minnen.
3. Resurserna det skulle innebära borde istället omprioriteras till polismyndigheten och stärka och utveckla polisens redan existerande arbete.

” Många i området kommer från krigsdrabbade länder och skulle drabbas hårt psykiskt att behöva leva med militär övervakning i sitt nya hem. ” – citat Y6

Y2 hänvisar till ”Ådalen 31” då militära instanser ryckte in för att förstärka den kommunala polisen vid en massiv strejk som senare utvecklades till kravaller. De okända skotten skedde dock under en demonstration då befälhavare trott sig se och höra vapen. Militären skall då ha avlossat skott som resulterat i fem döda personer och fem skadade och det blev en het efterföljande debatt om vem som bar skulden för detta.

Y5 ifrågasätter också huruvida det verkligen skulle vara behjälpligt att ta in fler, tyngre vapen i ett område som redan har problem med vapen.

Trygghetens beståndsdelar – resultatmatris

Följande resultatmatris representerar de svar som intervjupersonerna gett till fråga nummer ett i segment fem (se appendix 2) och har använts i analytiskt syfte att tydligt kunna jämföra hur deltagarna upplever de sex beståndsbegreppen av trygghet och vilka samband som finns mellan upplevelserna nedan och svaren på frågorna som ställts tidigare i intervjun.

Tillit – De flesta intervjupersoner uttrycker tydlig känsla av tillit i området. B2 exemplifierar med att hen känner sig säker på det finns hjälp att få om det skulle behövas. Y3 upplever inte tillit och menar att det kan bero på hens arbete. Y5 och BY1 anser att det varierar beroende på situation men säger båda två ”oftast ja”.

Trygghet – Samtliga intervjupersoner säger sig ofta uppleva trygghet i Tynnered. B1, BY1 och Y3 anser att det varierar beroende på situation.

Säkerhet – Y4 ansåg att hen inte kunde bedöma sin upplevelse av säkerhet i området. B1 tycker att säkerheten är bra och särskilt nu när den utvecklas. Y3 anser att det finns förbättringsmöjligheter. Resterande säger sig ofta uppleva säkerhet.

Oro – Alla deltagare förutom Y1 och Y2 säger att de ofta upplever oro i området. Dock säger Y4, B1, Y5 och BY2 att den oron de upplever främst handlar om andra och inte för sig själv i samma utsträckning. B2 säger att hen endast upplever oro i anslutning till specifika händelser.

Rädsla – Y1, B1, Y2 och BY2 svarar att de inte upplever rädsla i Tynnered. Y4 och BY1 säger att de har upplevt rädsla vid specifika, våldsamma händelser. B2 upplever rädsla men menar att detta snarare är relaterat till en känsla av utsatthet på grund av könstillhörighet. Y5 upplever rädsla för andras del.

Risk – B1, Y2, BY1, BY2 och Y2 säger att de upplever risk eller riskfyllda situationer. Y2 ger exempel på att de som fastighetsägare inte alltid vet vems lägenhet de går in i. Y4 och Y5 har upplevt risk vid särskilda händelser. Y1 menar att hen inte känner risk för egen del och fortsätter att det möjligtvis är för att hen sällan är i området på kvällstid och B2 upplever inte risk med motivering att hen undviker riskfyllda situationer.

Intervjuperson	Tillit	Trygghet	Säkerhet	Oro	Rädsla	Risk
1 (Y4)	Ja	Ja	-	Ja, men endast för andras del.	Ja, vid specifik händelse.	Ja, vid särskilda situationer.
2 (Y1)	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej, inte för min egen del.
3 (B1)	Ja	Ja, fast det går upp och ner.	Ja, speciellt nu när det förhöjs.	Ja, mest för andra och eskalering.	Nej	Ja
4 (B2)	Ja	Ja	Ja	Ja, vid specifika händelser.	Ja, men inte på grund av området.	Nej, undviker riskfyllda situationer.
5 (Y5)	Ja och nej	Ja	Ja	Ja, ibland men främst för andra.	Ja, för andras del.	Beror på. Kanske i vissa incidenter.
6 ¹ (Y6)	-	-	-	-	-	-
7 (Y2)	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja
8 (BY1)	Ja och nej	Ja och nej	Ja	Ja, ibland.	Ja, vid specifik händelse.	Ja, ofta.
9 (BY2)	Ja	Ja	Ja	Ja, ibland. Men oftast inte för mig själv.	Nej	Ja, absolut.
10 (Y3)	Nej	Både ja och nej.	Både ja och nej.	Ja, absolut.	Ja	Ja, absolut.

¹ Denna intervju behövde avbrytas innan vi kom till denna fråga

Det tydligaste sambandet som framgår från resultatet är att det finns en stark upplevd oro men den är nästan uteslutande oro för andras del och inte sin egen. Sandstig (Magnusson & Nilsson, 2014) förstärker detta resultat. Samtidigt är det också en majoritet av intervjupersonerna som menar att de känner sig mer trygga om de känner grannarna i området. Är det möjligt att detta i sin tur innebär att ökad trygghet är paradoxalt då den upplevda tryggheten kan ”motverkas inifrån” eftersom oron för andra logiskt bör öka när vi bygger en relation till dem. Det tycks däremot också finnas en viss diskrepans i resultatet mellan att intervjupersonerna i hög grad upplever trygghet i Tynnered medan de negativa beståndsdelarna av det teoretiska begreppet trygghet; oro, rädsla och risk är också närvarande i allra högsta grad. Vilket kanske innebär att oro inte är en starkare faktor än tillit.

B1 berättar att hen, på grund av ändrade planer *inte* befann sig på platsen där en dödlig skjutning skedde. Hen hade tidigare samma dag bokat om sin tvättid och befann sig därför inte i närheten av den plats där flyktfordonet hade gömts. Senare under intervjun med B1 återkommer exempel som relaterar till att ”vara på fel plats, vid fel tillfälle”. Bland annat säger B1 ”vem säger att de inte tar fel fönster nästa gång och skjuter in i min lägenhet?” med referens till en liknande händelse som skett veckan innan denna intervju utfördes.

Detta har en tydlig koppling till Sandstigs rädsloparadox (Sandstig, 2010) där hon bland annat diskuterar hur rädsla föds ur händelser vi har upplevt men även händelser som vi bevittnat eller sett, läst, hört om samt händelser vi relaterar till. I detta fall reflekterar rädslan vad intervjupersonen hade kunnat utsättas för om hen inte avbokat sin tvättid. Dock kan denna användning av exempel också bero på att kriminaliteten blir mer öppen och oron för att hamna i kläm eller på fel plats ökar.

Under det tidsspänn som jag utförde mina intervjuer skedde två särskilda kriminella handlingar i centrala Tynnered. Dels fann man en skarp bomb i ett källarutrymme och det var någon som sköt rakt in i ett lägenhetsfönster. Detta har varit märkbart i resultatet då de är återkommande exempel utöver dödsjutningarna som varit dominant exempel. Hos de yrkesverksamma intervjupersonerna syns också ett samband i användningen av exempel på situationer eller händelser som väckt oro och rädsla, nämligen exempel som berör den målgrupp de arbetar med. Y5 som arbetar inom skolväsendet ger flera exempel på hur barn och unga rekryteras till gäng och utför kriminella handlingar å gängens räkning eftersom de inte är straffmyndiga. Y5 berättar också om droger och vapen som funnits på både högstadie- och lågstadieskolor.

Övrigt

Detta segment innehåller resultat som inte faller under direkt relation till ovan diskuterade ämnen men som ändå har relevans för studien och rekommendationer till fortsatt forskning.

Samverkan – Y1 problematiserar huruvida samverkansgrupper jobbar effektivt eftersom de involverade instanser jobbar på olika sätt. Det viktigaste enligt Y1 är att parterna inte ska inleda medborgardialoger utan att vara säkra på att de kommer kunna agera på önskan från boenden samt att ha snabb och tydlig återkoppling om beslut och process. Y1 påpekar också vikten av att ha inkluderande samtal med för exempel tolkar och variation på samtalsformer så att så många som möjligt kan göra sig hörda. Y5 har dock positiva upplevelser av samarbete i området. Y5s arbetsplats inom skolväsendet samarbetar på olika sätt med olika parter i förebyggande syfte med så kallade ”trygghetsskapande åtgärder” och hävdar att de åtgärderna varit väldigt uppskattade. Som särskilt exempel lyfter hen samarbetet med polisen där de har arbetat för att avdramatisera uniformer hos eleverna. Även B1 menar att efter särskilt våldsamma eller traumatiska händelser ”poppar för många nätverk upp” men att samverkan och kommunikation har blivit bättre. B1 menar att på grund av allt som hänt i området under de senaste åren har de tvingats bli bättre på samarbete och krishantering.

Områdesidentitet – B2 uttrycker oro för områdets ungdomar och hur de påverkas av gängkriminaliteten, otrygghet, mediabilden och deras självskattade valmöjligheter.

”Oron jag känner för att istället för att jobba förebyggande med segregationsfrågor så blir det en polisiär fråga och tror att det ska lösa allt men det flyttar bara problemet. Det är många unga män som växer upp och har jättemycket drömmar och som älskar tynnered som är astaggade och duktiga och sen kommer dagen där de känner att de inte får plats i samhället “vilken väg ska jag då ta?”” – Citat B2

BY2 berättar att politiker som skulle utföra dörrknackning i området frågade hen om det var säkert för dem att knacka dörr där. Denna fråga förvånade henne och upplevde irritation över politikernas fördomar mot området.

B1, B2 och BY2 hänvisar inte endast till sig själva i sina resonemang om begreppen och upplevelsen av trygghet och säkerhet utan hänvisar även till samtal med andra. Detta har jag valt att inte lyfta som en del av resultatet under respektive begrepp eftersom det inte går att verifiera. Däremot väcker det en fråga om *varför* boende pratar om trygghet och säkerhet och huruvida det påverkar områdesidentiteten.

Bostadsfrågan – Y4, Y1 och Y2 berättar att det sker och kommer ske mycket ny- och ombyggnation i området vilket kommer skapa mer rörelse och högre efterfrågan på service (exempelvis mataffärer, restauranger, vårdinstanser, skola och dylikt). Förhoppningen är att detta skall höja den upplevda tryggheten genom ”mer liv och rörelse”.

Samma intervjupersoner beskriver hur den variation av upplåtelseformer som finns i Tynnered gör att många gör så kallade bostadskarriärer där de successivt kan flytta till bättre lägenheter och kontrakt inom området. De nämner också att det i Tynnered är vanligt att bo kvar i flera generationer.

Tystnadskultur – Flera intervjupersoner nämner att det har vuxit fram en tystnadskultur i området. Främst BY1 och Y4 diskuterar detta som en följd av den växande rädslan för att råka illa ut. Två intervjupersoner berättar att de aldrig skulle dela med sig av information om människor som de vet är kriminella. De menar att de på sin höjd kan berätta var de har sett något ske men inte mer.

För att avsluta resultat- och analyskapitlet skulle jag vilja nämna att samtliga av intervjupersonerna har uttryckt stark hoppfullhet för att kunna vända den negativa kriminella trenden i Tynnered inom relativt kort tid. Ett par nämner tre år som ambition. Flera uttrycker även en önskan om mer positiv medial bild av områden och lyfter flera exempel på vad som är bra med Tynnered.

5 Slutsatser och sammanfattande diskussion

Under arbetets gång har jag ställts ansikte mot ansikte med mina egna fördomar. Initialt hade jag en föreställning om hur intervjupersonerna skulle reagera på mina frågor. De frågor där svaren inte överensstämde med mina förutfattade meningar var specifikt de som rör den polisiära närvaron. Jag hade inte förväntat mig att intervjupersonerna skulle vara enhälligt positiva till den ökade polisiära närvaron. Denna insikt har dock gjort det analytiska momentet allt mer intressant och forskningsprocessen mer lärorik för mig personligen.

Tydligt är att samtliga intervjupersoner har svårt att skilja på hur de definierar trygghet och säkerhet vilket bekräftar studiens relevans. Det finns ingen dock inga märkbara skillnader mellan yrkesverksamma och boenden i vilka som upplever säkerhet och trygghet i Tynnered. Utan det tycks finnas variation i samtliga grupper på de flesta frågor.

I förhållande till de tre olika stadier jag använt mig av med insatser helt inom negativ säkerhet, påbörjade, planerade och föreslagna, tycks också intervjupersonernas inställning till dem kunna sammanfattas i en fallande skala. Nio av tio är positivt inställda till den ökade polisiära närvaron, alltså den påbörjade insatsen. Samtidigt är intervjupersonerna ambivalenta till kameraövervakning, den planerade insatsen. Slutligen är intervjupersonerna enhälligt negativa till militär närvaro, den föreslagna insatsen.

Jag upplever att de boende i området pratar en hel del om trygghet med varandra eftersom flera intervjupersoner nämner vad de hör från andra om trygghet- och säkerhetskänslor. Närvaron av detta samtal kan tänkas förklaras av fyra faktorer. Dels närvaron av kriminella handlingar som gör ifrågasättande av den upplevda tryggheten relevant. Å andra sidan den mediala rapportering, språkvalet i det politiska samtalet om förorter samt klassificeringen som ”särskilt utsatt område”.

I Otrygghetens landskap skriver Sandstig att det uttryckta behovet för polisiär närvaro vid flera tillfällen visat ett samband till tillit (eller brist på den) i grannskapet och till vilken nivå vi har tilltro till kapaciteten att hantera konsekvenser. Den positiva inställningen till polisiär närvaro skulle alltså kunna bero på att brist på tillit till den kollektiva kapaciteten. Det går dock i så fall emot resultatet som säger att de flesta av intervjupersonerna upplever tillit i Tynnered. Det kan eventuellt bero på tolkningen av begreppet tillit men flera intervjupersoner har uttryckt att boende i Tynnereds är bra på samverkan, samarbete och krishantering.

Hoogensen Gjør (2012) menar att båda perspektiv av säkerhet behövs men jag anser att det då inte ska handla om att täcka upp vad den andra saknar utan utveckla de påbörjade samarbeten med kommunikation och kompetens som i ett idealt, hållbart samhälle skulle innebära att klassiskt negativa säkerhetsåtgärder tillslut ej skulle behövas och gradvis kan avvecklas i takt med att positiva säkerhetsåtgärder får effekt.

Sammanfattningsvis tolkar alltså intervjupersonerna trygghet en personlig känsla eller upplevelse som innebär frånvaron av rädsla och oro. De tolkar säkerhet som ett mer statiskt tillstånd kopplat till fysiska attribut och strategiska åtgärder. Vidare upplevs tryggheten i Tynnered som relativt hög men skör medan upplevelsen av säkerhet upplevs allt högre med de åtgärder som tas. Samtliga deltagare är positiva till den redan påbörjade åtgärden av polisiär närvaro med undantag av en person som inte uppfattat höjd närvaro. Större olikheter finns i inställningarna till den planerade åtgärden av kameraövervakning. Det finns till viss del obehag av att bli övervakad samt oro för att det inte ska ha önskad effekt. Dock ändå övervägande positiva till att testa. Intervjupersonerna uttrycker fullkomlig konsensus om att den föreslagna åtgärden av militär närvaro inte skulle ha någon som helst positiv effekt på områdets trygghet.

Vidare skulle jag vilja göra ett försök att analysera problematiken i Tynnered samt ge förslag på samband och lösningar. Detta genom att applicera Perlmans principer och hennes förslag till förändringar som krävs (Beetley & Wheeler, 2009) på den kontext som presenterats i denna studie.

1. **Det kan ej finnas global hållbarhet utan lokal hållbarhet.** Eftersom gängkriminalitet är en kriminell nätverksform som ofta kopplas till segregation är det avgörande för den globala sociala hållbarheten att segregation bekämpas på lokal nivå. Både segregation och gängkriminalitet är problem som existerar världen över är det dessutom avgörande att insatser för att motverka dessa dokumenteras, följs upp, görs mätbara och kommuniceras. I många fall ligger liknande strukturer bakom problemen och därmed bör dokumenterad, mätt förändring till det bättre kunna appliceras på fler ställen. Det är också avgörande att det finns både lokalt och globalt erkännande om vilka samhällsstrukturer som skapar och reproducerar problematiken så att åtgärder sker på rätt plats och nivå.
2. **Förändring måste ske enligt cirkulärt tänkande, inte linjärt. Endast då kan vi vända negativa trender.** Ett cirkulärt tankesätt angående positiv och negativ säkerhet bör snarast implementeras. De är inte varandras motpoler och bättre kommunikation

mellan aktörer inom de två måste förbättras. Säkerhetsåtgärder bör vara förankrade i dialog med berörda, boende i området för att inte anta vilka åtgärder som är önskvärda. Säkerhetsåtgärder bör också beslutas och planeras med transparens och kommunikation för att inte få motsatt effekt.

3. **Urban ekologisk hållbarhet kan inte uppnås utan att häva urban fattigdom.**

Det finns ett kausalt förhållande mellan urban ekologisk påverkan och urban fattigdom. Å ena sidan kan det finnas mindre möjlighet att undvika naturen negativt i urbana, fattiga områden. Å andra sidan är det i urbana, fattiga områden som konsekvenserna av ekologisk ohållbarhet kan ha som störst påverkan.

På samma sätt som ekologisk hållbarhet är beroende av att häva urban fattigdom eftersom det har en negativ inverkan på miljön, kan detsamma sägas om social hållbarhet och segregation. Så länge vi har förtryckande samhällsstrukturer som fördelar människor enligt homogena grupper, kommer vi inte nå social hållbarhet.

4. **Lösningar på fattigdom och miljöförstöring är inte hållbara om de inte baseras på initiativ och innovation som kommer från gräsrotsnivå och lokala samhällen.**

Detta kan kopplas till det en av intervjupersonerna säger om att trygghet huvudsakligen byggs upp inifrån av de som bor i grannskapet. Det bevisar också att militär närvaro i förorter inte är en hållbar lösning eftersom det går rakt emot vad de berörda anser vara en relevant lösning. Transparens, dialog och förankring i det lokala är avgörande oavsett vilken förändring som krävs. Men allra främst är det viktigt att vara lyhörd till, uppmuntra och underlätta för lokala initiativ och idéer att utvecklas.

5. **Det blir ingen effekt på macronivå utan att dela erfarenheter från vad som fungerar med lokala ledare vad som fungerar och adaptera dessa på högre nivå.**

Detta steg pekar på att vi har ett illa fungerande politiskt system i Sverige då beslut och riktlinjer snarare skapas ovanifrån och skalas ned till lokal nivå och inte tvärtom. Det tyder också på den höga relevansen av akademisk forskning som studerar objekt mindre än nationell nivå. Det innebär också att det bör vara av högsta intresse att jobba hårdare för politiskt deltagande. Även indikatorer bör identifieras på lokal nivå för att få relevant kunskap om utveckling.

6. **Systemet för incitament behöver förändras och förnyande av aktörer.** Som ovan nämnts behövs ett starkare politiskt deltagande på lokal nivå och detta kan uppnås genom just förändrade incitament och resultatet av det skulle bli ett förnyande av aktörer. I Tynnereds fall kan den diskuterade tystnadskulturen påverka viljan av

politiskt deltagande och därmed kanske det till en början finnas mer anonyma former av deltagande.

7. **Det kan inte finnas en hållbar stad utan social rättvisa och politiskt deltagande samt ekonomisk vitalitet och ekologisk hållbarhet.** Och det kan inte finnas global hållbarhet utan hållbara städer. Detta talar i mångt och mycket för sig självt. I Tynnered är den sociala rättvisan i behov av akut uppmärksamhet och hållbara lösningar. Detta är dock inget som kan ske endast på initiativ av området utan måste vara en kollektiv insats från stadsdelen och staden. Men eftersom jag tidigare nämnt att politik i hög grad också styrs av nationella riktlinjer måste även Sveriges regering ta krafttag för att lösa den växande socioekonomiska orättvisan och segregationen. I sin tur måste EU sätta en högre måttstock för medmännisklighet än de har i dagsläget.

Sammanfattningsvis är det av avgörande vikt att erkänna interdependensen mellan global och lokal hållbarhet, att förändringsarbete sker dialog och samarbete med lokalbefolkningen, att erkänna ojämlika resursfördelningar och maktstrukturer som skapar förekomsten av problemen ifråga och att det politiska beslutsprocesser som berör området är transparent och öppet för påverkan. Indikatorer behöver vara mätbara och följas upp och analyser av sociala, ekonomiska och ekologiska förutsättningar ska inte göras separerade från varandra i stadsutvecklingen. Under utvecklingsprocesserna finns det dock något jag anser är allra viktigast för hållbarheten, och det är *delaktighet*. För att boende i Tynnered ska vara säkra och känna trygghet behöver de få frågan om vad det innebär för dem och vilka åtgärder som skulle uppfylla detta. Något jag hoppas denna studie kan hjälpa till att förverkliga. De behöver också känna möjlighet att påverka tryggheten i sitt område och ha ägarskap i frågan.

Ett samhälle består av individer och samhällsstrukturer existerar för att samhällets individer reproducerar dem, medvetet eller omedvetet. För att global rättvisa och hållbarhet ska bli verklighet behöver därför varje människa ta ansvar för fyra huvudsakliga faktorer; 1. Att utbilda oss i vad som anses vara hållbart leverne 2. Att själv leva i enlighet med vad vi anser vara viktigt för rättvisa och hållbarhet 3. Att våga samtala med och lära av varandra samt 4. Inspirera till högre diskussionscivilkurage och stå upp för rättvisa där vi ser att den saknas. Endast då kan vi göra skillnad i världen. För oss med privilegerade positioner tillkommer också ansvar om att utbilda oss i, försöka förstå och bidra till samtal som berör grupper vars röster anses svagare på grund av förtryckande samhällsstrukturer. Hanna Arendt menar att där våld förekommer har makten förlorats (Haugaard, 2002, s 47).

Med kunskap och samtal kan vi göra reell förändring, inte med militärinsats i förorten.

6 Rekommendationer till fortsatt forskning

Under arbetets gång har flera intressanta ämnen dykt upp och inspirerat en önskan om vidare forskning. Huvudsakligen anser jag att det är av högsta relevans att forska på hur **områdesidentiteten** av ett bostadsområde eller en stadsdel påverkas av att klassificeras som särskilt utsatt samt huruvida detta påverkar **folkhälsan** hos de som bor i området.

För att också återkoppla till ett påstående i början av denna studie, nämligen att Göteborg tycks finna sig i en **identitetskris**. Akademisk insikt i hur staden och dess aktörer ska gå tillväga för att återsamla stadens områden och landa i en attraktiv profil utan att kompromissa med **jämlikhetsarbetet**.

Kameraövervakning finns redan i Bergsjön och inom kort även i Tynnered. Akademisk **följeforskning** som utvärdering av hur/om det påverkar den kriminella aktiviteten samt **trygghetskänslan** hos boende är avgörande för att i tid kunna ändra strategin om den inte fungerar hållbart.

Slutligen vill jag ta tillfället i akt att efterlysa forskning på kartläggning av **polisens arbete** i staden och hur resursfördelningen och prioriteringar görs. Till exempel bör det undersökas hur **rättvisa och klasskillnader** i Västra Göteborg påverkas av att polisstationen i Frölunda stängts och utgångspunkten för uttryckning för Västra Göteborg istället finns i Mölndal.

7 Källförteckning

Artiklar

Airaksinen, K. (2017, 17 januari). Partiledardebatt januari 2018. *Sveriges Television*. Hämtad 2018-03-28, från: https://www.svt.se/nyheter/amne/Partiledardebatt_januari_2018

Arvidsson, E. (2016, 15 februari). Ungdomspolisen läggs ned. *Göteborgs Posten*. Hämtad 2018-04-19, från <http://www.gp.se/nyheter/g%C3%B6teborg/ungdomspolisen-1%C3%A4ggs-ned-1.843>

Granath, A. (2017, 5 juli). Unga trötta på negativa bilden av Tynnered. *SVT*. Hämtad 2018-04-25, från <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/unga-trotta-pa-negativa-bilden-av-tynnered>

Higson, P. (2016, 19 juli). Segregationen: Här är klassklyftorna störst i staden. *Göteborgs Posten*. Hämtad 2018-04-18, från <http://www.gp.se/nyheter/g%C3%B6teborg/segregationen-h%C3%A4r-%C3%A4r-klassklyftorna-st%C3%B6rst-i-staden-1.3490031>

Löwendahl, P. (2013, 14 November). Göteborg Sveriges tredje mest segregerade kommun. *Metro*. Hämtad 2018-04-23, från <https://www.metro.se/artikel/g%C3%B6teborg-sveriges-tredje-mest-segregerade-kommun-xr>

Nyman, J. (2009, 16 maj). Polisstation stängs. *Göteborgs Posten*. Hämtad 2018-05-02, från <http://www.gp.se/nyheter/g%C3%B6teborg/polisstation-st%C3%A4ngs-1.1062646>

Sistek, H. (2017, 5 juli). Området som kämpar för ökad trygghet. *ETC Göteborg*. Hämtad 2018-04-22, från <https://goteborg.etc.se/inrikes/omradet-som-kampar-okad-trygghet>

Böcker

Beatley, T. & Wheeler, S. M, (ed.) (2009) *Sustainable Urban Development Reader, 2nd ed.* Routledge: New York

Brorström, S., (2015). *Styra städer - om strategier, hållbarhet och politik.* Studentlitteratur: Lund

Börjesson, M., & Rehn, A., (2009). *Makt.* Liber: Stockholm.

Collste, G., (2004) *Globalisering och global rättvisa.* Studentlitteratur: N/A

Dillard, J., Dujon, V. & King, C. M., (red./ed.). (2009). *Understanding the social dimension of sustainability*. Routledge: New York, Oxon.

Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Towns, A. & Wängnerud, L. (2017) *Metodpraktikan*. Wolters Kluwer Sverige AB: Stockholm

Haugaard, M., (ed.)(2002). *Power - a reader*, Manchester University Press: New York

Magnusson, Å., & Nilsson, A., (2014). *Vart är du på väg, älskade stad?: 14 profiler om Göteborgs framtid*. Tre Böcker: Göteborg.

Mastny, L., (2016). *Can cities be sustainable?*. Covelo: London

Scholte, J., A., (2005). *Globalization - A critical introduction*. Palgrave Macmillan: London

Rapporter

Abrahamsson, H., Guevara, B. & Lorentzi, Å. (2016) *Kunskap om och arbetssätt i rättvisa och socialt hållbara städer*. Mistra Urban Futures. Hämtad från: https://www.mistraurbanfutures.org/sites/mistraurbanfutures.org/files/ebook_slutrapport_161010%281%29.pdf

Boverket. (2010). *Socialt Hållbar Stadsutveckling*. Boverket: Karlskrona. Hämtad från: <https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2010/socialt-hallbar-stadsutveckling.pdf>

Polismyndigheten. (2017). *Utsatta områden - Social ordning, kriminell struktur och utmaningar för polisen*. Stockholm: Nationella Operativa Avdelningen - områden i tynnered som är särskilt utsatt
Hämtad från: https://polisen.se/siteassets/dokument/ovriga_rapporter/utsatta-omraden-social-ordning-kriminell-struktur-och-utmaningar-for-polisen-2017.pdf

Göteborg stad & Polismyndigheten. (2017). *Särskilt utsatta områden i Göteborg*. Förlag: Göteborg. Hämtad från : <https://socialutveckling.goteborg.se/uploads/S%C3%A4rskilt-utsatta-omr%C3%A5den-i-G%C3%B6teborg.pdf>

Tryggare och mänskligare Göteborg. (2008) *EN GUIDE TILL TRYGGHETSUNDERSÖKNINGAR - om brott och trygghet*. Elanders: Göteborg. Hämtad från: http://www.tryggaremanskligare.goteborg.se/pdf/publikation/Gu_nat.pdf

Uppsatser och avhandlingar

Hoogensen Gjørvi, G., (2012). *Security by any other name: negative security, positive security, and a multi-actor security approach*. British International Studies Association. Hämtad från:

[https://www-cambridge-org.ezproxy.ub.gu.se/core/services/aop-cambridge-core/content/view/CAEE1C02F43F83E9ACE6170F42D941C6/S0260210511000751a.pdf/security by any other name negative security positive security and a multiactor security approach.pdf](https://www-cambridge-org.ezproxy.ub.gu.se/core/services/aop-cambridge-core/content/view/CAEE1C02F43F83E9ACE6170F42D941C6/S0260210511000751a.pdf/security%20by%20any%20other%20name%20negative%20security%20positive%20security%20and%20a%20multiactor%20security%20approach.pdf)

Karlsson, E. & Korhonen, J. (2008) *Sluten societetsborg eller trygg fristad?*. Master thesis. Göteborg: Institutionen för journalistik, medier och kommunikation, Göteborgs universitet. Hämtad från:

https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/19529/1/gupea_2077_19529_1.pdf

Persson, M., (2013). *The relative importance of institutional trust in countering feelings of unsafety in disadvantaged neighbourhoods*. (Doctoral thesis). Hämtad från:

<https://www.degruyter.com/downloadpdf/j/esrp.2013.20.issue-1/esrp-2013-0004/esrp-2013-0004.pdf>

Sandstig, G.,(2010) *Otrygghetens landskap - En kartläggning av otryggheten i stadsrummet och en analys av bakomliggande orsaker, med fokus på mediernas roll*. (Doctoral thesis). Institutionen för journalistik, medier och kommunikation, Göteborgs universitet. Livréna AB: Göteborg. Hämtad från:

https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/21513/1/gupea_2077_21513_1.pdf

Webbsidor

Göteborgs stad. (u.å.). SDN Västra Göteborg med primär- och basområden. Hämtad 2018-04-24,

<http://statistik.goteborg.se/Global/Kartor/V%C3%A4stra%20G%C3%B6teborg.pdf>

Försvarsmakten. (u.å.). Stöd till samhället. Hämtad 2018-04-21, från

<https://www.forsvarsmakten.se/sv/var-verksamhet/nationella-insatser/stod-till-samhallet/>

Polisen. (2018). *Polisen sätter upp kameror i Hjällbo och Bergsjön*. Hämtad 2018-04-18, från

<https://polisen.se/aktuellt/nyheter/2018/januari/polisen-satter-upp-kameror-i-hjallbo-och-bergsjon/>

Appendix 1 - Information före och efter intervju

Intervju nr:

Datum:

Före:

1. Redogör för syfte med arbetet.
2. För dig som deltar i intervjun;
 - i) Du är anonym genom hela processen om du önskar
 - ii) Underlaget kommer endast användas i denna studie
 - iii) Du kan välja att avbryta ditt deltagande när som helst om du önskar och materialet kommer då inte användas i arbetet
 - iv) Du behöver ej svara på frågor du inte vill
 - v) Det finns inga rätta eller fel svar på de frågor jag kommer ställa, fokus ligger på din upplevelse och erfarenhet
3. Om du har frågor nu, under eller efter intervjun får du gärna ställa dem när som helst.
4. Vill du delta i intervjun med den information du just har fått?
5. Är det okej att jag spelar in intervjun? Ljudfilen är endast för mitt bruk i syfte att underlätta analysen av insamlat material. Om ja, starta inspelning här.

Efter:

1. Skulle det vara okej att jag kontaktar dig i efterhand om jag har någon kompletterande fråga?
2. Ge mina kontaktuppgifter. Om du har frågor är du välkommen att kontakta mig.
3. Tack så mycket för din tid och ditt deltagande.

Appendix 2 - Intervjuguide

Intervjunummer:

Segment 1;

1. Kontrollfrågor
 - a. Ålder
 - b. Könsidentitet
 - c. Yrke
2. Vad är din koppling till Tynnered?

Segment 2;

1. Vad innebär trygghet för dig?
2. Vad är din upplevelse av trygghet i Tynnered? (Fri tolkning av trygghetsbegreppet)

Följdfrågor:

Segment 3;

1. Vad innebär säkerhet för dig?
2. Vad är din upplevelse av säkerhet i Tynnered?

Följdfrågor:

Segment 4;

1. Vad har du för upplevelse och/eller erfarenhet av trygghetsfrämjande aktiviteter i området? (Ex medborgardialoger)
2. Vad är din upplevelse av polisiär närvaro i området?
3. Vad är din inställning till eventuell militär närvaro i området?

Följdfrågor:

Segment 5:

1. Kontrollfrågor av trygghetsbegrepp;

Upplever du ofta...i Tynnereds närmiljöer?

- a. Tillit
- b. Trygghet
- c. Säkerhet
- d. Oro
- e. Rädsla
- f. Risk

Följdfrågor:

Segment 6:

1. Har du något du vill lägga till innan vi avslutar?